

ja maailmasõja haavade silumist, sünnitades üldise usalduskriisi ja säilitades maailmasõja päevil tekkinud ebanormaalsed produktiooni- ja krediitvahekorrad¹⁾.

Kust poolt ka ei püütaks tungida sellesse omaette suletud ja terviklikku nõiaringi, pörgatakse kokku ülepeaa semata raskustega. Võttes probleemi majanduslikuna, libisevad käest ta poliitilised ja relvastustehnilised komponendid; haarates viimaste järele, jääb tabamata probleemi majanduslik külge. Probleemi haaramiseks ja lahendamiseks hoobilt tervikuna näib puuduvat ühiskonnal jõud ja usaldus — liialt paljuilme-line, liialt komplitseeritud ja erialadesse hargnev on ta. Ja mis peasi — ei suudeta ikka veel mõista, et probleem tuleb lahendada kõigi rahvaste vastastikuste ohverdustega. Seni kui ühe poole ohverdustest tahab otsekohe saada kasu teine, ei ole loota surutise nõrgenemist. Kuid senini minnakse rahvusvahelistele konverentsidele kahjuks ikka otse profiidilöömise tagamõttega.

Selles suhtes ei olnud 1932. aasta mingi erand ja seepärast osutusid tema saavutused ka oodatuist vähe- maiks. 1932. aasta nägi kaht suurt rahvus- vahelist konverentsi — väevähenduskonve- rentsia Genfis ja reparatsioonimaksude konverentsia Lausanne'is. Viimane pidi olema otseseks ettevalmis- tuseks 1933. a. Londonis kavatsetavale majanduskon- verentsiale. Kui esimene konverents pidi leidma vor-

¹⁾ Praeguse majanduskriisi seletuseks ei ole muidugi küllalt siin mainitud poliitilistest põhjustest, vaid peale nende peab arvestama ka moodsa töötehnika tagajärgi ja kapitalistliku korra omadusi. Vt. E. T. nr. 6 (E. Poom, *Moodne töötehnika ja majanduskriis*) ja L. Sepp, *Kapitalismi kriis* (ERK 1933, nr. 1—3). T. t.